

ਬਰਕਤ ਦਾ ਕਲਮਾ: ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀ ਦੀ ਬਰਕਤ (6:21-24)

ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫੋਕਸ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸੱਚਿਆਈਆਂ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰੂਹਾਨੀ ਬਰਕਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਿ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਲੋਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਖ਼ੁਦਾ, ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ ਜੋੜ ਕੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ (1:1-23)। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਆਸਹੀਣ ਸੀ ਪਰ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਹਿਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਮਰਨ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ (2:1-22); ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਭਾਵ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 6:3, 4 ਵਰਗੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਇਕ ‘ਭੇਤ’ ਪਰਗਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਜਾ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਸੀ। ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗੈਰ ਕੌਮ ਲੋਕ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਸ ਭੇਤ ਦੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇਸਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਸਮਝ ਮਿਲਣ ਦੀ ਦੁਆ ਕੀਤੀ (3:1-21)।

ਖ਼ਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸੱਚਿਆਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚਿਆਈਆਂ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਣਾਉਣ ਭਾਵ ਅਮਲੀ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ। (1) ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏ, ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਤੇ ਵਚਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਰਵਈਆ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਪਹਿਨ ਕੇ ‘[ਆਪਣੇ] ਸੱਚੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਚਾਲ’ ਚੱਲਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕੀਤਾ। ਯੋਗ ਚਾਲ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ (4:1-32)। (2) ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਚੱਲਣ’ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਣਨਾ ਸੀ। (3) ਹਨੇਰੇ ਦੇ ਬੁਰੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਚਾਨਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ’ ਚੱਲਣਾ ਸੀ (5:1-14)। (4) ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਕੇ, ਸਭ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਆਦਰ ਵਿਖਾ ਕੇ ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ

ਸਾਰੇ ਹਥਿਆਰ ਪਾ ਕੇ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿ ਕੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਡਟੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫੌਜਾਂ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹਿਮੰਦ ਹੋਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਦਿੱਤੇ (5: 15–6: 20)।

ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਈਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਨਈਂ ਆਪਣਾ ਤਾਜ਼ਾ ਹਾਲ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ।

ਪੌਲਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ (6:21, 22)

²¹ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬੀਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਭਈ ਮੇਰਾ ਕੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਹੈ ਤੁਖਿਕੁਸ ਜਿਹੜਾ ਪਿਆਰਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਭੋ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੇਗਾ। ²²ਜਿਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਘੱਲਿਆ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਬੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਵੇ।

ਆਇਤਾਂ 21, 22. ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਖ਼ਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਸੂਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੀ ਬੀਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲਸ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਰੋਮੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ, ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ, ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਲਿਖੇ ਸਨ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸ ਦੀ ਜੇਬ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਇਪਫ੍ਰੋਦੁਤੁਸ, ਕੁਝ ‘‘ਬੇਨਾਮ ਭਾਈਆਂ’’ ਅਤੇ ‘‘ਕੈਸਰੀ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਸੰਤਾਂ’’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ (1: 1; 2: 19–30; 4: 18, 21–23)। ਫਿਲੋਮੋਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਉਨੇਸਿਮੁਸ, ਇਪਫ੍ਰਾਸ, ਮਰਕੁਸ, ਦੇਮਾਸ, ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ (ਆਇਤਾਂ 1, 10, 23, 24)। ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਤੁਖਿਕੁਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਤੁਖਿਕੁਸ, ਉਨੇਸਿਮੁਸ, ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ, ਮਰਕੁਸ, ਯੁਸਤੁਸ, ਇਪਫ੍ਰਾਸ, ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਦੇਮਾਸ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹਨ (1: 1; 4: 7, 9–12, 14)। ਮੌਜੂਦ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫ਼ਸੀਆਂ (6: 21, 22), ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ (4: 7–9), ਅਤੇ ਫਿਲੋਮੋਨ (ਆਇਤਾਂ 10–12) ਦੇ ਨਾਂਅ ਖ਼ਤ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੇ ਪਹੁੰਚਾਏ ਅਤੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਇਪਫ੍ਰਾਸ ਨੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ (2: 25–30)।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਕੋਲ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੇਰੀ ਬੀਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ... ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਬੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਿਆਂ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਵੇ। ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਪਿਆਰਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਦੱਸਣ ਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਸਲਾਮ (6:23, 24)

²³ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਹਚਾ ਸਣੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਵੱਲੋਂ

ਹੋਵੇ।²⁴ ਕਿਰਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਮੀਨ।

ਆਇਤਾਂ 23, 24. ਖ਼ਤ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪੱਤੀਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਖ਼ਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ਉਸ ਨੇ “ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ” ਦੀ ਦੁਆ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਵੇਂ ਹੀ ਖ਼ਤ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਆਈ (2:8, 9), ਅਤੇ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ (2:13-22)। ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਈ ਗਈ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਆਇਤ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਫ਼ਜ਼ਲ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨਾ (1:15; 2:8; 3:12, 17; 4:13; 6:16), ਯਕੀਨ, ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਮੁਰਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 2:13)। ਪ੍ਰੇਮ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14:15; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:14)।

ਆਇਤ 24 ਦੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰੱਖਦੇ ਤੇ ਕੁਝ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ‘ਪ੍ਰੇਮ’ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਨਾਉਂ ਸ਼ਬਦ *aphtharsia* ‘ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹ ਰੋਮੀਆਂ 2:7 ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਬਦੀ ਜਲਾਲ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ‘ਅਮਰਤਾ’ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:42, 50, 53, 54 ਵਿਚ ਇਹ ਜੀ ਉੱਠੀ ਦੇਹ ਦੇ ‘ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ’ ਹੋਣ ਲਈ ਹੈ (NKJV); ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10 ਵਿਚ ਇਹ ਮਸੀਹ ਵੱਲੋਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ‘ਅਮਰਤਾ’ ਲਈ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ *aphtharsia* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ‘ਸਚਿਆਈ’ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ (ਜਿਵੇਂ KJV ਅਤੇ NKJV ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ)।

‘ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ’ ਗੁਣ ਜਿਸ ਦੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਅਮਰਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ‘ਕਿਰਪਾ’ ਦੇ ਅਮਰ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਇਹ ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਮਸੀਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰੇਮ’ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਵਧੀਆ ਉਸ ‘ਢੰਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ [ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ] ਪ੍ਰੇਮ ਜਾਂ ਉਹ ਤੱਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ‘ਨਾ ਤਾਂ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਗਲਨ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ,’² ਉਹ ਸਭ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ “ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ,” ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜਿਹੜਾ ਨਾ ਤਾਂ ਗਲਣਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਫ਼ਜ਼ਲ ਨੂੰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਅਗਿਆਨ ਨਾਇਕ (6:21-24)

ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਬਰਕਤ ਦਾ ਕਲਮਾ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਪੱਤੀਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਕਤ ਦੇ ਕਲਮਿਆਂ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਾਥੀਆਂ

ਦਾ ਨਾਂਅ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਰਕਤ ਦੇ ਕਲਮਿਆਂ ਤੋਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਅਗਿਆਤ ਨਾਇਕਾਂ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਫ਼ਦਾਰੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਇਕਾਂ ਦਾ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11: 19-26 ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਪਹਿਲ ਨਾਲ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਫ਼ਿਲਿਪਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਮਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਰਲੇ ਮਿਲੇ ਯਹੂਦੀ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਇਕ ਗੈਰ ਕੌਮ ਕੁਰਨੇਲਿਉਸ ਨੂੰ ਵਚਨ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 11 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਨਵਜੰਮੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਘੱਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅੰਤਾਕਿਆ ਵਿਚ ਗੈਰ ਕੌਮਾਂ ਕੋਲ ਇੰਜੀਲ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕਾਇਮ ਹੋਈ ਕਲੀਸੀਆ ਤੋਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵੱਡੀਆਂ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰੋਮੀ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੇ ਪੌਲਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਪੱਤੀਆਂ-ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ, ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲੇਮੋਨ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦੇ ਮਦਦਗਾਰ ਸਨ।

ਮਸੀਹ ਦੀ 'ਦੇਹ' ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ (ਰੋਮੀਆਂ 12; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12) ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਹ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦ ਹਰ ਅੰਗ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੇ (4: 16)। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੁਰਖੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਤੁਖਿਭੁਸ਼ਾਂ ਲਈ ਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਪੌਲਸਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦ ਅਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਸਾਹਮਿਣਿਵਉਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਰਛਾਵੇ ਵਿਚ, ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਹੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਲਾਕਹਰਟ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਐਂਡ੍ਰਿਊ ਟੀ. ਲਿੰਕਨ, *ਇਡੀਸੀਅੰਜ਼*, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 42 (ਡਲਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1990), 467; ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਿਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜਿਲਦ 3ਜੀ, ਸੇਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾ. ਫ਼੍ਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈੱਸ, 2000), 155 ਵੀ ਵੇਖੋ। ²ਦ ਐਕਸਪੋਜ਼ਿਟਰ'ਜ਼ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਸੰਪਾ. ਡਬਲਯੂ. ਰੌਬਰਟਸਨ ਨਿਕੋਲ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1967), 3:395-96 ਵਿਚ ਐਸ. ਡੀ. ਐਫ. ਸੈਲਮੰਡ, 'ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ

ਇਫੀਸੀਅੰਸ'; ਸੈਲਮੰਡ ਨੇ ਚਾਰਲਸ ਜੌਨ ਏਲੀਕੋਟ, ਸੇਂਟ ਪੌਲ 'ਜ ਐਪਿਸਟਲ ਟੂ ਦ ਇਫੀਸੀਅੰਸ: ਵਿਦ ਏ
ਫ਼ਿਟਿਕਲ ਐਂਡ ਗ੍ਰਾਮੇਟਿਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਐਂਡ ਏ ਰਿਵਾਈਜ਼ਡ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ੰਜ, ਜਿਲਦ 5 (ਲੰਦਨ: ਲੌਂਗਮੈਨਜ਼,
ਗ੍ਰੀਕ ਐਂਡ ਕੰ., 1884), 159.